

Sygn. akt III U 565/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2023r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Danuta Poniatowska
Protokolant:	Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2023r. w Suwałkach

sprawy **J. Ś.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem J. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 września 2023 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 5.09.2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm.), przeliczył J. Ś. emeryturę od 1.07.2023 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, ze zwiększeniem z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. Ś. wskazał, że organ rentowy nie uwzględnił przedstawionego zaświadczenia o odprowadzaniu składek na Fundusz Emerytalny Rolników w okresie od 1.07.1977 r. do 31.12.1982 r. Ponadto wnosił o przeliczenie świadczenia od daty przyznania emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o jego oddalenie i wskazał na argumenty podniesione w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

J. Ś. (urodz. (...)) złożył wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. 30.08.2022 r. i emerytura powszechna została przyznana odwołującemu się decyzją z 27.09.2022 r. od 1.08.2022 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (akta rentowe plik I, k. (...)). Po ustalenia podstawy wymiaru emerytury w decyzji przyjęto:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji - (...) zł,
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – (...) zł,
- średnie dalsze trwanie życia - 184,90 miesięcy, tj. dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury ((...) zł.) oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego ((...) zł.). Emerytura stanowi równowartość sumy tych kwot podzielonej przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego ((...) miesięcy). Wyliczona w ten sposób emerytura J. Ś. wynosiła (...)zł (brutto), a wysokość świadczenia do wypłaty - (...) zł (netto) miesięcznie.

Jednocześnie organ rentowy poinformował odwołującego się, że ponowne ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem składek należnych od wynagrodzenia za okres od 1.08.2022 r. do 29.08.2022 r. - nastąpi po zewidencjonowaniu tych składek na koncie ubezpieczonego i po zgłoszeniu stosownego wniosku w tej sprawie.

W dniu 11.07.2023 r. J. Ś. złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, do którego dołączył nowe dokumenty: kopię zaświadczenia z 18.07.2022 r. wystawionego przez (...) i zaświadczenie (...) z 15.06.2004 r. wystawione przez KRUS (...)w O. (k. (...) akt rentowych).

Organ rentowy (po uzyskaniu informacji zwrotnej z KRUS Oddział (...) w O. - k. 25) w dniu 05.09.2023 r. wydał zaskarżoną decyzję, którą przeliczono wnioskodawcy emeryturę od 1.07.2023 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury w zaskarżonej decyzji przyjęto:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji - (...) zł,
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – (...) zł,
- średnie dalsze trwanie życia - (...) miesięcy. Po korekcie wysokości składek na koncie, wysokość emerytury wynosi nadal (...)zł i została obliczona zgodnie z zasadami art. 26 ustawy emerytalnej (jak wskazano powyżej).

Ponadto, po przeanalizowaniu dokumentów przedłożonych z wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia, przy ustalaniu wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres 15 lat 9 miesięcy, które wynosi (...) zł.

Wysokość świadczenia od 1.03.2023 r. - po waloryzacji - wynosi (...) zł (brutto), natomiast wysokość świadczenia do wypłaty - (...) zł miesięcznie.

Przeliczając emeryturę, organ rentowy nie uwzględnił do zwiększenia rolnego okresu od 1.10.1998 r. do 31.03.2000 r. i od 1.07.2000 r. 30.06.2004 r., ponieważ zgodnie z dostarczonym zaświadczeniem KRUS z 15.06.2004 r. wnioskodawca w tych okresach opłacał tylko składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Do odwołania wnioskodawca załączył zaświadczenie z 15.09.2023 r. wystawione przez (...). W zaświadczeniu tym (...) „domniema”, że z gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości (...), gmina G., którego właścicielami byli rodzice J. Ś. – (...) w okresie od 1.07.1977 r. do 31.12.1982 r. odprowadzana była składka na Fundusz Emerytalny Rolników. Ponadto organ podatkowy nie dysponuje dokumentami, potwierdzającymi naliczenia i płatności składek na ubezpieczenie rolników za ten okres (k.5 akt).

Ustosunkowując się do tego zaświadczenia, należy wskazać, iż sporny okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1.07.1977 r. do 31.12.1982 r. prawidłowo nie został zaliczony do zwiększenia rolnego, gdyż brak dowodów na opłacanie w tym okresie składki na Fundusz Emerytalny Rolników, okres ten nie wynika z dołączonego do wniosku o

emeryturę zaświadczenia KRUS z 15.06.2004 r. Dołączone do odwołania zaświadczenie (...)nie może stanowić dowodu na opłacanie przez rodziców odwołującego się składek za domownika, gdyż w tym okresie nie było takiego obowiązku. Ta kwestia, między innymi, była badana w sprawie tut. Sądu sygn. akt III U 586/22 z odwołania J. Ś. od decyzji KRUS odmawiającej mu prawa do emerytury rolniczej.

Sąd zważył, co następuje:

Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Wnioskodawca J. Ś. nabył prawo do emerytury po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm.). W myśl art. 25 tej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185. Zgodnie z treścią art. 26 powołanej wyżej ustawy, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Ponadto w przypadku opłacania składek z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym, w myśl art. 26a. ust. 1 ustawy emerytalnej, wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek.

W związku z powyższym - na podstawie zaświadczenia KRUS (...) w G. nr (...)z 15.06.2004 r. -organ rentowy do zwiększenia rolnego zaliczył okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w KRUS od 1.01.1983 r. do 30.09.1998 r. to jest 15 lat i 9 miesięcy). Nie doliczono natomiast do zwiększenia rolnego okresu od 1.10.1998 r. do 31.03.2000 r. i od 1.07.2000 r. do 30.06.2004 r., gdyż zgodnie ze złożonym zaświadczeniem, odwołujący się w tych okresach opłacał jedynie składki KRUS na ubezpieczenie wypadkowe. Nie doliczono także do zwiększenia rolnego okresu od 1.07.1977 r. do 31.12.1982 r., gdyż zwiększenie emerytury o część rolną nie dotyczy okresów pracy w gospodarstwie rolnym, za które nie opłacono składek.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, zwiększenie emerytury o część rolną nie dotyczy okresów pracy w gospodarstwie rolnym, za które nie opłacono składek. Ustalając staż do zwiększenia emerytury w systemie powszechnym, uwzględnia się tylko udowodnione okresy opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze, to jest okresy, za które składki faktycznie zostały uiszczone. Za taki nie może być uznany ewentualny okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przypadający przed 1983 rokiem, gdyż wówczas nie istniał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Obowiązek opłacania przez rolników indywidualnych składek na ubezpieczenie społeczne został wprowadzony ustawą z dnia 27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników. Obowiązek ten utrzymały następnie wszystkie późniejsze ustawy, dotyczące ubezpieczenia społecznego rolników, rozszerzając go od 1983 roku na domowników, którym ewentualnie w spornym okresie mógł być odwołujący się. Przepisy przewidują możliwość podwyższenia emerytury okresami pracy w gospodarstwie rolnym, ale możliwe jest to jedynie odnośnie okresów opłacania składek na rolnicze ubezpieczenia społeczne. Zwiększenie nie przysługuje natomiast za pozostałe okresy rolne, tj. za okresy pracy w gospodarstwie rolnym oraz okresy prowadzenia tego gospodarstwa po ukończeniu 16 roku życia przebyte w okresie, w którym nie było obowiązku opłacania z tego tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Odnośnie daty, od której przeliczono świadczenie odwołującemu się, należy wskazać, że jedną z zasad prawa ubezpieczeń społecznych jest zasada wnioskowości. Art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jednoznacznie wskazuje, iż świadczenie wypłaca się począwszy od dnia spełnienia wszystkich przesłanek, nie wcześniej niż od

pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku. Zatem, skoro odwołujący dopiero w dniu 11.07.2023 r. złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, do którego dołączył nowe dokumenty niezbędne do wyliczenia zwiększenia rolnego, organ rentowy prawidłowo zaskarżoną decyzją przeliczył emeryturą od 1.07.2023 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak sentencji wyroku.